

J.G. Sauveplanne. Rechtsstelsels in vogelvlucht. Een inleiding tot de privaatrechtsvergelijking / Kluwer - Deventer 1975, XIII+ 269 blz., f 44,25

Citation for published version (APA):

de Groot, G.-R. (1979). J.G. Sauveplanne. Rechtsstelsels in vogelvlucht. Een inleiding tot de privaatrechtsvergelijking / Kluwer - Deventer 1975, XIII+ 269 blz., f 44,25. *Nederlands Juristenblad*, (29), 658.

Document status and date:

Published: 01/09/1979

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Download date: 09 Feb. 2025

Daarvoor wordt advies ingewonnen bij een Raad voor de Kinderbescherming, die een gezinsonderzoek houdt. In tweede instantie wordt beslist over de toelating van een bepaald kind in ons land. Een centrale bemiddelingsinstantie is het Bureau voor Interlandelijke Adoptie (BIA). Onvrede met de trage gang van zaken brengt echtparen ertoe zelf op zoek te gaan naar een kind. Nota waarschuwt hier tegen.

Ook voor te adopteren Nederlandse kinderen is een gezinsonderzoek noodzakelijk. Nota bespreekt de gang van zaken bij een dergelijk gezinsonderzoek. Vervolgens gaat hij over tot de juridische procedure van de adoptie. Aan de orde komen o.a.: de algemene voorwaarden voor adoptie, de eventuele voorlichting van het kind over zijn status, zijn afstamming, de rechtzitting en de bevoegdheid van de Nederlandse rechter inzake een interlandelijke adoptie.

Een nuttig boek, dat ik met plezier heb gelezen.

W. Hammerstein-Schoonderwoerd

J. G. Sauveplanne

Rechtsstelsels in vogelvlucht Een inleiding tot de privaatrechtsvergelijking
Kluwer - Deventer 1975, XIII + 269 blz., f 44,25

Door omstandigheden werd mij het boek van Sauveplanne pas begin 1979 ter recensering aangeboden. Dit late recenseren heeft een nadeel, maar zeker ook een voordeel. Enerzijds is het moeilijk om een - naar ik hoop - al behoorlijk bekend boek te 'introduceren', maar daar staat tegenover, dat het heel plezierig is nu tenminste vanuit een zekere ervaring met betrekking tot de bruikbaarheid van dit werk in de 'praktijk' te kunnen schrijven.

'Rechtsstelsels in vogelvlucht' is de eerste Nederlandstalige inleiding tot de privaatrechtelijke rechtsvergelijking. Het verschijnen van dit boek is daarom heel verheugend: het vult een duidelijk haat in de juridische literatuur op. Door de opzet van het boek (omvang en indeling) is het heel welkom, zeker vanuit Nederlands zicht. Maar ook internationaal gezien vormt het boek een goede aanwinst. De meeste buitenlandse inleidingen tot de rechtsvergelijking zijn immers vooral voor studenten nogal (te?) uitgebreid (David, Zweigert/Kötz, Constantinesco) of behandelen slechts enkele rechtsstelsels (Derrett, An introduction to legal systems).

Sauveplanne heeft voor zijn boek een gelukkige formule gehanteerd door het werk in drie delen uiteen te doen vallen, te weten: Hoofdstuk I: Algemene vraagstukken van rechtsvergelijking; Hoofdstuk II-XIII: beschrijving van de diverse rechtsstelsels; en tenslotte de - hier bepaald vermeldenswaardige - bibliografie.

De beschrijvingen van de diverse rechtsstelsels zijn weer gesplitst in een schets van de ontwikkeling van ieder rechtssysteem, alsmede het kader waarbinnen dit gebeurde; de hoofdlijnen van het systeem worden geschilderd, dikwijls geïllustreerd door de beschrijving van voor dat rechtssysteem karakteristieke

rechterlijke rechtsinstanzen (bijv. voor het Duitse recht het abstracte stelsel van levering; voor het 'sovjetische' recht onder meer het eigendomsrecht). Er wordt niet slechts een schat aan informatie gegeven, maar ook worden oorzaken van positiefrechtelijke constructies en instanzen aangegeven, terwijl dikwijls bepaalde tendensen in het recht van een land worden gesignaleerd.

Sauveplanne weet telkens in weinig pagina's - en toch heel plezierig leesbaar - een voortreffelijk overzicht van een rechtssysteem te geven.

Het boek is om al deze redenen niet alleen bijzonder bruikbaar voor studenten, maar ook een heerlijke geheugensteun voor mensen, die vaak met privaatrechtelijke rechtsvergelijking te maken hebben en zelfs een - er zijn weinig juridische werken waarover men dit kan schrijven - prettige vrijetijdslectuur voor juristen met een algemene belangstelling voor buitenlands recht.

Na de bovenstaande lofuitingen wil ik nog enige punten van kritiek formuleren: met name hoofdstuk I (algemene vraagstukken) had ik graag uitgebreider en nog wat systematischer gezien. De doelstellingen van de rechtsvergelijking worden slechts gedeeltelijk en oppervlakkig besproken. Theoretische controversen (zoals: is de rechtsvergelijking een methode of heeft de rechtsvergelijking methoden?) komen nauwelijks aan de orde. Internationale rechtsunificatie komt over als het belangrijkste doel van de rechtsvergelijking. Natuurlijk kan niet worden ontkend, dat de voorbereiding van rechtsunificatie een zeer belangrijke opgave van de rechtsvergelijking is, maar zij heeft nog vele andere praktische taken: bijv. hulp bij rechtsvinding van intern recht en de noodzaak van rechtsvergelijking in het kader van IPR. Deze laatste taken zijn - zeker voor de student - misschien nog wel belangrijker dan de unificatie. Het is jammer, dat Sauveplanne daarom geen uitgebreider overzicht heeft gegeven van die verschillende doeleinden en de problemen, die bij rechtsvergelijking in het kader daarvan rijzen. Interessant is de schets, die van de geschiedenis van de rechtsvergelijking wordt gegeven, maar in die schets heb ik opmerkingen over de geschiedenis van de rechtsvergelijking in Nederland echt gemist, temeer nu daarover naar mijn weten geen literatuur bestaat.

Maar wellicht zou het boek door de bovenstaande punten uitvoeriger te behandelen ook te uitgebreid zijn geworden: te zeer een theoretisch handboek en te weinig de rechtsstelsels der wereld 'through a bird's eye'.

Eén theoretische vraag had in de inleiding echter zeker een ruimere plaats moeten krijgen: de vraag naar de indeling van rechtsstelsels in rechtsfamilies. Sauveplanne stelt op p. 12 te hebben afgezien van een dergelijke indeling van rechtsstelsels. Toegegeven moet worden, dat zo'n indeling ook nooit geheel bevredigend kan worden ontworpen. Sauveplanne geeft dat zelf door zijn kritiek op traditionele indelingen ook aan. Een zekere schetsmatige indeling van de rechtsstelsels - zonder dat de schrijver de pretentie het laatste woord te willen spreken behoeft te hebben - lijkt me echter toch noodzakelijk, nu die indeling de ruggegraat van

het boek vormt. Door geleiding van het boek wordt immers impliciet toch een zekere indeling in rechtsfamilies gegeven. Een goede verantwoording van deze impliciete indeling was toch op zijn minst op zijn plaats geweest.

Wat de indeling, respectievelijk behandeling van de diverse rechtssystemen betreft, in elk geval nog het volgende: Sauveplanne geeft zelf op p. 73 aan, dat de paragraaf Latijns-Amerikaanse rechtssystemen (p. 85-89) te kort is: ik wil dat op deze plaats onderstrepen en eraan toevoegen, dat ook de Afrikaanse rechtssystemen (p. 230-233) uitvoeriger behandeling verdienen. Beide groepen rechtssystemen behoorden eigenlijk een eigen hoofdstuk te hebben.

Vervolgens twee kleine opmerkingen: de term 'sovjetisch' recht (titel van hoofdstuk XII) is als aanduiding van het recht van alle 'communistische' landen minder gelukkig gekozen. Het verdient aanbeveling om te spreken van 'socialistisch' recht (zoals men in de betreffende landen zelf doet) of desnoods van 'communistisch' recht. Bij een dergelijke terminologie behoeft de Hongaar Eörsi tenminste ook niet als 'sovjetische' auteur te worden aangeduid (p. 180).

In 1979 mag voorts één kennelijke drukfout niet ongesignaleerd blijven: het geboortjaar van Friedrich Karl von Savigny was niet - zoals op p. 58 staat vermeld - 1799, maar hij werd op 21 februari 1779 geboren.

Een laatste opmerking. Het recht is in vele landen in een stroomversnelling geraakt. Juridische boeken moeten daarom steeds vaker een nieuwe druk krijgen. Dit gaat a fortiori op voor boeken, die op het recht van vele landen betrekking hebben. Sinds het verschijnen van het boek van Sauveplanne zijn alweer heel wat wetten veranderd. Te denken valt onder meer aan de nieuwe wetboeken in (althans ingrijpende wijzigingen van de wetgeving van) de DDR (1976), Portugal (1978), Hongarije (1978), Spanje (1978) en ook aan nieuwe ontwikkelingen in Zuid-Amerika, de Afrikaanse landen (Ethiopië, Zimbabwe) en Mohammedaanse staten (Iran, Afghanistan). Naar ik hoop, zal Sauveplanne dikwijls in de gelegenheid zijn zulke veranderingen te verwerken: want zijn boek verdient vele herdrukken!

Gerard-René de Groot

Hague-Zagreb Essays 2
Product Liability, Road Transport, Foreign Law
Sijthoff
Alphen a/d Rijn, 1978, 255 p.

Tweelanden-samenkomsten van rechtsvergelijkende aard spelen een ondergeschikte rol in de Nederlandse juridische congresagenda. Ontoegankelijkheid van het Nederlandse recht voor buitenlanders is één van de voor de hand liggende verklaringen voor het vrijwel ontbreken van deze - bijv. in Duitsland en Frankrijk veel voorkomende - bilaterale gedachtenwisselingen. Een onverwachte uitzondering hierop is het in 1980 voor de vierde keer te houden Hague-Zagreb Colloquium on the Law of International Trade. Een co-productie tussen het T. M. C. Asser Instituut, Den Haag en het Instituut voor Internationaal Recht en Internationale